

XXIII. évfolyam, 1. szám, 2012

Statisztikai Jelentések
MŰTRÁGYA ÉRTÉKESÍTÉS

2011. év

Műtrágya értékesítés
XXIII. évfolyam, 1. szám, 2012

Megjelenik negyedévente

Szerkesztő

Dr. Vágó Szabolcs

Szerző

Varga Éva

petone.varga.eva@aki.gov.hu

Kiadó

Agrárgazdasági Kutató Intézet

H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.

Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944

Telefon: (+36 1) 476-3060

Fax: (+36 1) 476-3304

www.aki.gov.hu

aki@aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

Ezen kívül figyelmébe ajánljuk a Statisztikai Osztály adatgyűjtéseinek összefoglalóit, valamint a rendszeresen megjelenő Agrárgazdasági Figyelőt, amely áttekinti a főbb gazdasági folyamatokat és statisztikai eredményeket.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:

Mihók Zsolt

Telefon: (+36 1) 476-3064

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Tartalomjegyzék

Műtrágya értékesítés.....	3
Információ az adatgyűjtésről.....	3
A műtrágya értékesítés alakulása 2011-ben.....	3
Külkereskedelem	4
Árak.....	5

Műtrágya értékesítés

Információ az adatgyűjtésről

Ez a kiadvány a Műtrágya értékesítés című, 1282 nyilvántartási számú, Országos Statisztikai Adatgyűjtési Program (OSAP) keretében bonyolított adatgyűjtés alapján készült.

Az adatgyűjtés a Statisztikai törvény felhatalmazása alapján kiadott Kormányrendelet alapján történik, figyelemmel a 138/2004/EK rendeletre.

Az adatszolgáltatás a műtrágya előállításával, a mezőgazdasági termelő eszköz kereskedelemmel foglalkozó vállalkozások számára kötelező.

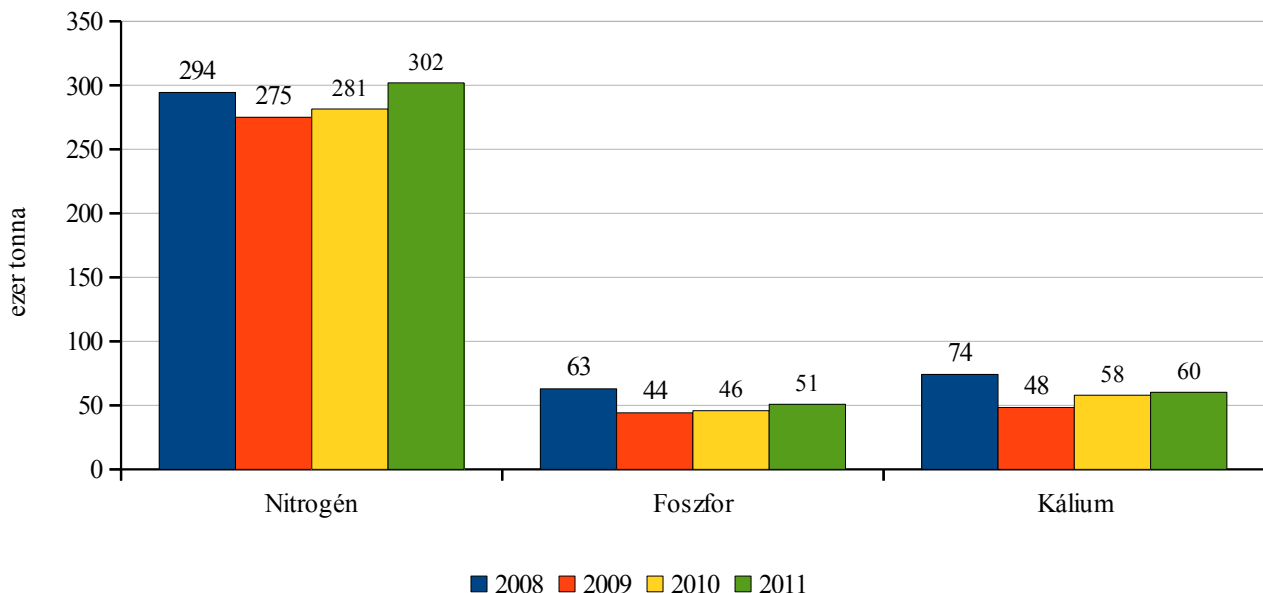
Az adatgyűjtés teljes körű, és a közvetlenül mezőgazdasági termelők részére értékesített műtrágya mennyiségéről, értékéről és áráról nyújt információt.

A műtrágya értékesítés alakulása 2011-ben

A közvetlenül mezőgazdasági termelők részére értékesített műtrágya értéke 2011-ben 106 milliárd forint volt 40 százalékkal több, mint 2010-ben. A 20 százalékot meghaladó áremelkedés ellenére számottevően nőtt az értékesített mennyiség is.

A mezőgazdasági termelők 2011-ben az előző évinél 10,5 százalékkal nagyobb mennyiséget, 1,2 millió tonna műtrágyát vásároltak, melynek nitrogén-foszfor-kálium (NPK) hatóanyag tartalma összesen 412,6 ezer tonna volt. Az egy évvel korábbihoz képest, a termelők által vásárolt összes műtrágya NPK hatóanyag tartalma 7 százalékkal, ezen belül a nitrogén hatóanyag 7 százalékkal, a foszfor hatóanyag 11 százalékkal, a kálium 4 százalékkal emelkedett. (1. ábra). A mezőgazdasági termelők által 2011-ben vásárolt műtrágyák NPK hatóanyagának megoszlása 73:12:15 volt, azonos az előző évvel.

1. ábra: A mezőgazdasági termelők részére értékesített műtrágya NPK tartalma (hatóanyagsúly: ezer tonna)



Forrás: AKI Statisztikai Osztály adatgyűjtése alapján

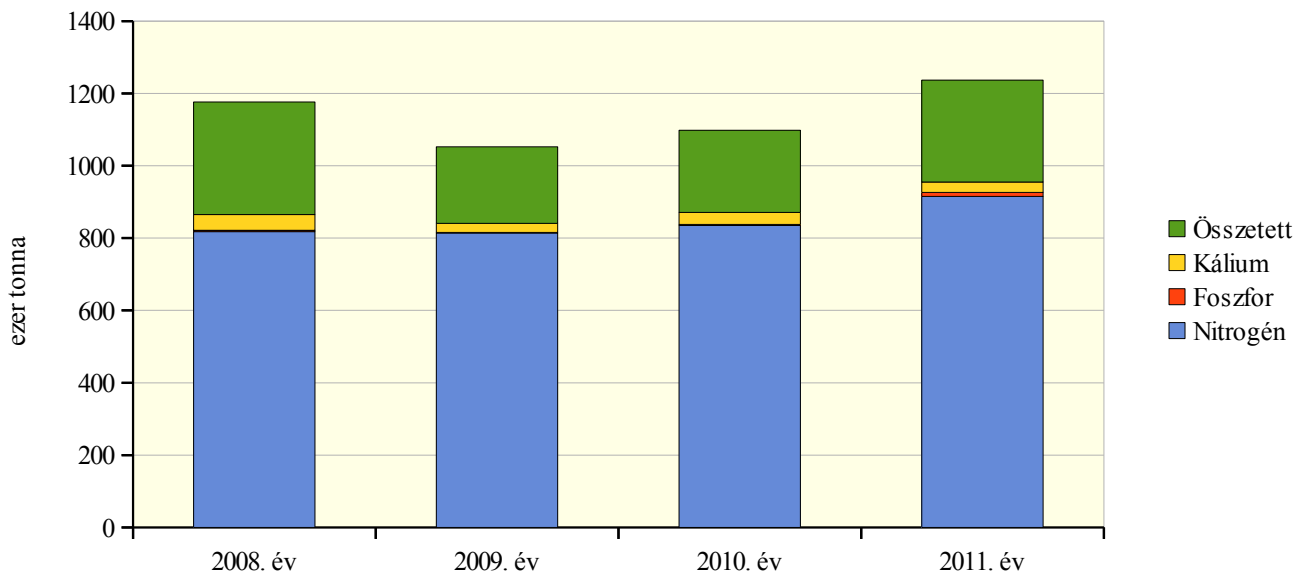
A közvetlenül mezőgazdasági termelőknek értékesített műtrágya 2011-ben természetes súlyban számolva összesen 1214 ezer tonna volt. Az egyszerű nitrogén műtrágyából közel 890 ezer tonna, az összetett műtrá-

gyából 281 ezer tonna fogyott, így a nitrogén műtrágya vásárlás 8 százalékkal, az összetett műtrágya vásárlás 24 százalékkal bővült. Egyszerű foszfor és kálium műtrágyából jóval kevesebbet, foszfor műtrágyából mindössz-

szé 5600 tonnát, a kálium műtrágyából pedig 28400 tonnát értékesítettek 2011-ben. (2. ábra) Az egykomponensű foszfor műtrágya (elsősorban szuperfoszfát) mennyisége 68 százalékkal nőtt, a kálium műtrágya mennyisége ellenben 14 százalékkal csökkent 2010-hez mérten. Mint a 2. ábrán látható a vásárolt műtrágya

mennyisége 2011-ben érte el újra a 2008. évi szintet, és kismértékben meg is haladta azt. Ugyanakkor az 1. ábrából kiderül, hogy az NPK hatóanyagokból csak a nitrogén mennyisége érte el a 2008. évi szintet, a foszfor és a kálium hatóanyag még 2011-ben is elmaradt a 2008-ban használt mennyiségtől.

2. ábra: A mezőgazdasági termelők részére értékesített műtrágya mennyisége természetes súlyban



Forrás: AKI Statisztikai Osztály adatgyűjtése alapján

A teljes műtrágya értékesítés volumenének 74 százalékát adták az egyszerű nitrogén műtrágyák. A két legnépszerűbb műtrágya a mészzammón-salétrom (MAS/pétisó/linzi-só) és az ammónium-nitrát a teljes műtrágya értékesítés 60 százalékát tette ki. A MAS részesedése 37 százalék, az ammónium-nitráté 23 százalék volt. Az összetett műtrágyák között az NPK 15:15:15 volt a legkeresettebb, a teljes értékesítés 5,3 százalékát, az összetett műtrágya forgalom 22,8 százalékát ez az összetétel adta, a következő legkeresettebb összetétel, az NPK 8:24:24 részesedése megközelítette a 10 százalékot az összetett műtrágyák között. A különböző NP összetételek (pl. MAP 11:52, DAP 18:46) együttes részesedése meghaladta a 10 százalékot.

Külkereskedelem

2011 első tizenegy hónapjában 854 ezer tonna import műtrágya érkezett, amelyből 441 ezer tonna volt az egyszerű nitrogén, 20 ezer tonna a foszfor, 101 ezer tonna a

kálium és 292 ezer tonna az összetett műtrágya. A teljes mennyiség 9 százalékkal csökkent, ezen belül az egyszerű nitrogén műtrágya 22 százalékkal kevesebb volt mint 2010 első tizenegy hónapjában, de a foszfor (+47 százalék), kálium (+6 százalék) és az összetett műtrágya (+13 százalék) volumene emelkedett.

Az importár átlagosan 37 százalékkal volt magasabb 2011 első tizenegy hónapjában, mint 2010 azonos időszakában. Az egyszerű nitrogén műtrágya importára az átlaggal megegyező mértékben, 37 százalékkal nőtt a bázis időszakhoz képest. Az egyszerű kálium műtrágya átlagára 26 százalékkal, az összetett (NPK) átlagára 27 százalékkal emelkedett, míg az egyszerű foszfor műtrágya ára átlagosan 13 százalékkal alacsonyabb volt ebben az időszakban, mint egy éve.

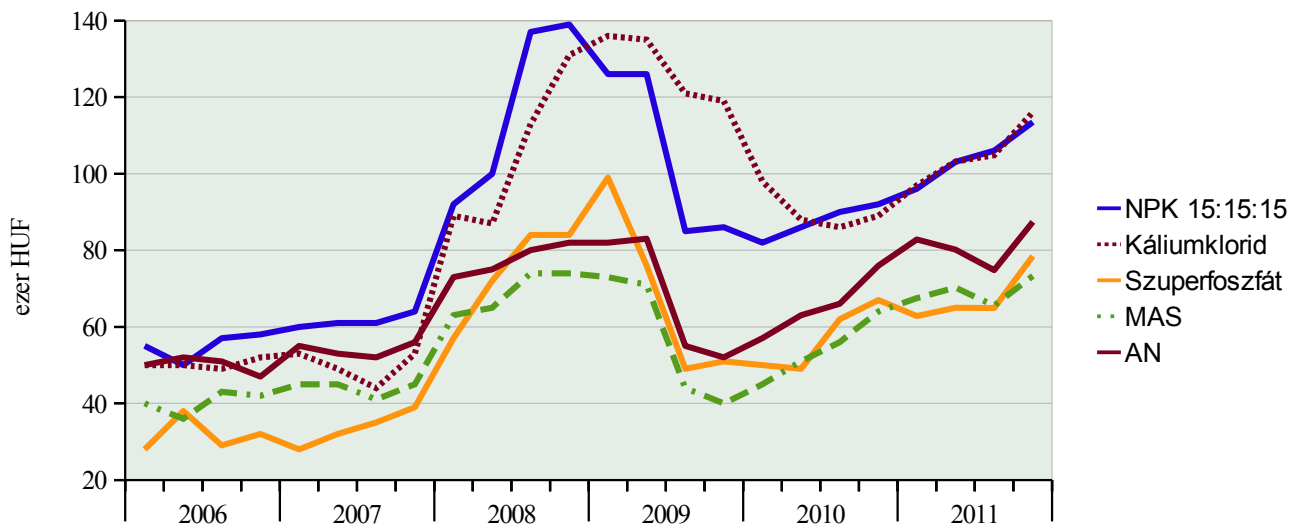
2011 január-novemberi időszakában 605 ezer tonna volt műtrágyaexport, amelyből 561 ezer tonnát (93 százalék) tett ki az egyszerű nitrogén, 5 ezer tonnát (1 százalék) az egyszerű kálium és 38 ezer tonnát (6 százalék) az összetett műtrágya.

Árak

A műtrágyaárak 2010 tavasza óta tartó emelkedő trendje megtört, és 2011 második és harmadik negyedében az árak mérséklődtek, de a negyedik negyedében újra emelkedtek. A harmadik negyedében szokásos árcsökkenés a nitrogén és a foszfor műtrágyák körében jelentkezett. A kálium-klorid, az NPK 15:15:15, a MAP

ára ebben az időszakban is tovább nőtt. A negyedik negyedében erősen emelkedtek az árak mind az egyszerű, mind az összetett műtrágyák körében. A MAS és az ammóniumnitrát ára átlagosan 12, illetve 17 százalékkal, szuperfoszfát ára több mint 20 százalékkal nőtt 2011 utolsó negyedében. Ugyanebben az időszakban valamilyen mérsékeltebben emelkedtek az összetett műtrágyák árai, pl. az NPK 15:15:15 átlagosan 7 százalékkal került többre, mint 2011. harmadik negyedében. (3. ábra)

3. ábra: Néhány fontosabb műtrágya átlagárának alakulása 2006-tól negyedévenként



Forrás: KSH, AKI Statisztikai Osztály

1. táblázat: A műtrágya értékesítés alakulása hatóanyagban 2007 és 2011 között^{a)}

Megnevezés		2007	2008	2009	2010	2011
Egyszerű műtrágyák összesen		313 288	284 144	264 992	274 873	292 545
Ebből:	Nitrogén	274 482	258 047	249 971	254 546	274 614
	Foszfor	2 543	834	406	829	1 129
	Kálium	36 263	25 263	14 615	19 498	16 802
Összetett műtrágyák összesen		194 046	147 190	102 324	110 103	120 019
Ebből:	Nitrogén	45 304	36 262	24 973	26 882	27 211
	Foszfor	84 636	61 992	43 641	44 923	49 518
	Kálium	64 106	48 936	33 709	38 298	43 290
NPK műtrágyák összesen		507 334	431 334	367 315	384 976	412 564
Ebből:	N (Egyszerű+összetett)	319 786	294 309	274 944	281 428	301 825
	P (Egyszerű+összetett)	87 179	62 826	44 047	45 752	50 646
	K (Egyszerű+összetett)	100 369	74 199	48 324	57 796	60 092

^{a)} A táblázat a mezőgazdasági termelőnek, erdőgazdaságnak, egyéb közvetlen felhasználónak, valamint az ÁFÉSZ-eknek, gazda- és vegyesboltoknak értékesített műtrágyát tartalmazza.

Forrás: AKI Statisztikai Osztály adatgyűjtése

2. táblázat: A műtrágya értékesítés alakulása értékben 2007 és 2011 között^{a)}

Megnevezés		2007	2008	2009	2010	2011
Egyszerű műtrágyák összesen		47 655	64 516	59 880	51 539	70 446
Ebből:	Nitrogén	43 781	59 030	56 566	48 326	66 948
	Foszfor	433	318	125	255	378
	Kálium	3 441	5 167	3 190	2 958	3 120
Összetett műtrágyák összesen		28 859	40 966	22 154	22 504	34 665
NPK műtrágyák összesen		76 514	105 482	82 034	74 043	105 111
Egyéb, nem NPK műtrágyák		..	1 643	1 397	1 487	802
Összesen		76 514	107 125	83 431	75 530	105 912

^{a)} A táblázat a mezőgazdasági termelőnek, erdőgazdaságnak, egyéb közvetlen felhasználónak, valamint az ÁFÉSZ-eknek, gazda- és vegyesboltoknak értékesített műtrágyát tartalmazza.

Forrás: AKI Statisztikai Osztály adatgyűjtése

3. táblázat: A műtrágya értékesítés változása hatóanyagban 2007 és 2011 között^{a)}

Megnevezés		előző év=100%				
		2007	2008	2009	2010	2011
Egyszerű műtrágyák összesen		108,2	90,7	93,3	103,7	106,4
Ebből:	Nitrogén	109,6	94,0	96,9	101,8	107,9
	Foszfór	81,7	32,8	48,7	204,2	136,2
	Kálium	100,1	69,7	57,9	133,4	86,2
Összetett műtrágyák összesen		116,5	75,9	69,5	107,6	109,0
Ebből:	Nitrogén	117,8	80,0	68,9	107,6	101,2
	Foszfór	117,5	73,2	70,4	102,9	110,2
	Kálium	114,2	76,3	68,9	113,6	113,0
NPK műtrágyák összesen		111,2	85,0	85,2	104,8	107,2
Ebből:	N (Egyszerű+összetett)	110,7	92,0	93,4	102,4	107,2
	P (Egyszerű+összetett)	116,0	72,1	70,1	103,9	110,7
	K (Egyszerű+összetett)	108,7	73,9	65,1	119,6	104,0

^{a)} A táblázat a mezőgazdasági termelőnek, erdőgazdaságnak, egyéb közvetlen felhasználónak, valamint az ÁFÉSZ-eknek, gazda- és vegyesboltoknak értékesített műtrágyát tartalmazza.

Forrás: AKI Statisztikai Osztály adatgyűjtése

4. táblázat: A műtrágya értékesítés változása értékben 2007 és 2011 között^{a)}

Megnevezés		előző év=100%				
		2007	2008	2009	2010	2011
Egyszerű műtrágyák összesen		118,0	135,4	92,8	86,1	136,7
Ebből:	Nitrogén	120,4	134,8	95,8	85,4	138,5
	Foszfór	60,6	73,5	39,1	204,5	148,2
	Kálium	104,3	150,2	61,7	92,7	105,5
Összetett műtrágyák összesen		130,8	142,0	54,1	101,6	154,0
NPK műtrágyák összesen		122,5	137,9	77,8	90,3	142,0
Egyéb, nem NPK műtrágyák			-	85,0	106,5	53,9
Összesen		122,5	140,0	77,9	90,5	140,2

^{a)} A táblázat a mezőgazdasági termelőnek, erdőgazdaságnak, egyéb közvetlen felhasználónak, valamint az ÁFÉSZ-eknek, gazda- és vegyesboltoknak értékesített műtrágyát tartalmazza.

Forrás: AKI Statisztikai Osztály adatgyűjtése

5. táblázat: A műtrágya értékesítés alakulása hatóanyagban 2011-ben negyedévenként^{a)}

Megnevezés		tonna				
		2011. I. negyedév	2011. II. negyedév	2011. III. negyedév	2011. IV. negyedév	2011. év összesen
Egyszerű műtrágyák összesen		106 954	68 222	26 064	91 305	292 545
Ebből:	Nitrogén	104 707	66 048	17 908	85 952	274 614
	Foszfor	117	80	492	439	1 129
	Kálium	2 131	2 094	7 664	4 914	16 802
Összetett műtrágyák összesen		23 665	21 616	43 405	31 333	120 019
Ebből:	Nitrogén	6 001	5 293	9 359	6 558	27 211
	Foszfor	8 935	8 663	18 924	12 995	49 518
	Kálium	8 729	7 661	15 121	11 780	43 290
NPK műtrágyák összesen		130 619	89 838	69 469	122 638	412 564
Ebből:	N (Egyszerű+összetett)	110 707	71 340	27 267	92 510	301 825
	P (Egyszerű+összetett)	9 052	8 743	19 416	13 434	50 646
	K (Egyszerű+összetett)	10 860	9 754	22 785	16 693	60 092

^{a)} A táblázat a mezőgazdasági termelőnek, erdőgazdaságnak, egyéb közvetlen felhasználónak, valamint az ÁFÉSZ-eknek, gazda- és vegyesboltoknak értékesített műtrágyát tartalmazza.

Forrás: AKI Statisztikai Osztály adatgyűjtése

6. táblázat: A műtrágya értékesítés alakulása értékben 2011-ben negyedévenként^{a)}

Megnevezés		millió HUF				
		2011. I. negyedév	2011. II. negyedév	2011. III. negyedév	2011. IV. negyedév	2011. év összesen
Egyszerű műtrágyák összesen		25 558	16 283	5 349	23 256	70 446
Ebből:	Nitrogén	25 156	15 866	3 844	22 082	66 948
	Foszfor	36	27	155	159	378
	Kálium	366	390	1 349	1 014	3 120
Összetett műtrágyák összesen		6 124	6 285	12 932	9 325	34 665
NPK műtrágyák összesen		31 682	22 568	18 281	32 580	105 111
Egyéb, nem NPK műtrágyák		134	508	101	59	802
Műtrágya értékesítés összesen		31 816	23 076	18 381	32 639	105 912

^{a)} A táblázat a mezőgazdasági termelőnek, erdőgazdaságnak, egyéb közvetlen felhasználónak, valamint az ÁFÉSZ-eknek, gazda- és vegyesboltoknak értékesített műtrágyát tartalmazza.

Forrás: AKI Statisztikai Osztály adatgyűjtése

7. táblázat: A műtrágya külkereskedelem volumene 2007-től

természetes súly: ezer tonna					
Megnevezés	2007	2008	2009	2010	2011 1-11.hó
IMPORT					
Egyszerű műtrágyák: Nitrogén	629	580	551	651	441
Foszfor	14	17	8	14	20
Kálium	176	191	44	97	101
Összetett műtrágyák	362	313	150	267	292
NPK műtrágyák összesen	1 181	1 100	754	1 029	854
EXPORT					
Egyszerű műtrágyák: Nitrogén	416	295	413	546	561
Foszfor	1	0	1	0	0
Kálium	4	9	10	6	5
Összetett műtrágyák	60	88	31	29	38
NPK műtrágyák összesen	481	392	455	581	605

Forrás: KSH

8. táblázat: A műtrágya külkereskedelem értékben 2007-től

milliárd HUF					
Megnevezés	2007	2008	2009	2010	2011 1-11.hó
IMPORT					
Egyszerű műtrágyák: Nitrogén	26,1	35,7	28,9	32,7	29,5
Foszfor	0,7	1,3	0,7	0,8	1,1
Kálium	6,8	18,0	5,2	7,0	9,2
Összetett műtrágyák	24,0	37,9	14,9	24,3	33,5
NPK műtrágyák összesen	57,5	92,8	49,8	64,8	73,3
EXPORT					
Egyszerű műtrágyák: Nitrogén	14,8	19,6	22,0	27,8	38,8
Foszfor	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
Kálium	0,2	0,2	1,0	0,6	0,6
Összetett műtrágyák	2,5	4,3	10,7	3,5	5,3
NPK műtrágyák összesen	17,5	24,2	33,7	31,9	44,7

Forrás: KSH

9. táblázat: A fontosabb egyszerű műtrágyák^{a)} értékesítése 2011-ben

Megnevezés	Hatóanyag tartalom %	Természetes súly tonna	Hatóanyag súly tonna	Érték folyóáron (ÁFA nélkül) millió HUF	ÁFA nélküli átlagár ezer HUF/tonna
Nitrogén műtrágyák összesen		898 622	274 614	66 948	75
Ammóniumnitrát, szemcsés	34	281 465	95 698	23 187	82
Kalcium nitrát	15,5	826	128	83	100
Karbamid	46	47 783	21 980	4 672	98
Mészammónsalétrom	27	452 341	122 132	31 163	69
Mikramid	45	130	58	29	220
Nitrosol	28	23 144	6 480	1 458	63
Nitrosol	30	33 475	10 042	2 198	66
Egyéb nitrogén műtrágya		59 458	18 095	4 158	70
ebből a nagyobb volumenben/értékben forgalmazott műtrágyák					
Ammóniumnitrát	32-33	1 109	348	95	86
DAM	30	2 577	773	169	66
Sulfammo	30	1 216	298	99	81
Fertisol 28	28	6 364	1 738	400	63
Nikrol	28	5 209	1 458	331	64
NS 26+13S	26	6 622	1 720	532	80
NS	25	4 253	1 063	348	82
Fertisol 23	23	3 926	903	188	48
Ammóniumsulfát	20,5	181	38	13	70
Foszfor műtrágyák összesen		5 643	1 129	378	67
Szuperfoszfát	18-20,5	5 091	990	328	64
Egyéb foszfáttartalmú műtrágyák		551	139	50	90
Kálium műtrágyák összesen		28 415	16 802	3 120	110
Kálium-klorid	60	26 851	16 111	2 928	109
Egyéb kálium műtrágyák		1 564	691	192	123
ebből a nagyobb volumenben/értékben forgalmazott műtrágyák					
Kálium-szulfát	50	755	377	108	143
Patent-káli	30	407	122	47	115
Korn-káli	40	301	120	27	90
Összetett műtrágyák összesen		280 924	120 019	34 665	123
Egyszerű és összetett műtrágyák összesen		1 213 603	412 564	105 111	87
Egyéb, nem NPK műtrágyák összesen				802	

^{a)} A táblázat a mezőgazdasági termelőnek, erdőgazdaságnak, egyéb közvetlen felhasználónak, valamint az ÁFÉSZ-eknek, gazda- és vegyesboltoknak értékesített műtrágyát tartalmazza.

Forrás: AKI Statisztikai Osztály adatgyűjtése

10. táblázat: A fontosabb összetett műtrágyák értékesítése 2011-ben ^{a)}

A termék összetétele %			Természetes súly tonna	Hatóanyag súly tonna			Érték eladási áron ÁFA nélkül millió HUF	ÁFA nélküli átlagár ezer HUF/tonna
N	P	K		N	P	K		
Összetett műtrágyák összesen			280 924	27 211	49 518	43 290	34 665	123
10	46	0	3 986	404	1 753	22	591	148
11	52	0	8 937	983	4 647		1 377	154
11	53	0	4 654	512	2 467		728	156
12	52	0	383	46	199		65	171
18	25	0	2 493	449	623		264	106
18	46	0	1 645	296	756		253	154
0	10	24.5	3 449		345	845	306	89
0	10	28	3 488		349	977	344	99
13	0	46	202	26		93	47	232
4	17	30	1 609	64	274	483	204	127
4	20	20	891	48	220	145	113	126
5	10	30	3 360	213	334	886	358	107
6	12	24	910	59	123	224	117	128
6	20	30	1 062	49	150	175	93	88
7	10	32	1 805	126	181	578	235	130
7	12	25	1 070	78	129	263	137	128
7	13	16	1 315	92	171	210	103	78
7	20	28	5 304	371	1 061	1 485	778	147
8	12	25	3 793	303	455	948	441	116
8	14	16	1 266	108	173	201	202	159
8	18	24	1 297	104	233	311	153	118
8	20	30	10 370	830	2 074	3 111	1 427	138
8	21	21	14 266	1 141	2 996	2 996	1 812	127
8	24	24	26 958	2 150	6 465	6 440	4 141	154
8	24	24	17 647	1 412	4 235	4 235	2 707	153
8	24	24	1 933	155	464	464	282	146
10	10	16	1 821	182	182	291	144	79
10	15	15	18 767	1 878	2 819	2 808	1 995	106
10	20	10	4 466	437	888	479	523	117
10	20	20	3 491	349	698	698	436	125
10	26	26	697	62	173	173	101	145
13	13	21	699	91	91	147	89	128
15	15	15	64 135	9 620	9 620	9 620	6 763	105
16	12	14	1 477	236	177	207	158	107
16	12	14	1 280	205	154	179	136	106
16	27	7	3 278	524	884	230	481	147
16	27	7	686	109	185	49	105	154
20	10	10	941	188	94	94	96	102
Egvéb. összetett műtrágyák összesen			55 094	3 309	2 676	3 222	6 358	115

^{a)} A táblázat a mezőgazdasági termelőnek, erdőgazdaságnak, egyéb közvetlen felhasználónak, valamint az ÁFÉSZ-eknek, gazda- és vegyesboltoknak értékesített műtrágyát tartalmazza.

Forrás: AKI Statisztikai Osztály adatgyűjtése

